

zenički privredni **2019** BILTEN

SLUŽBE ZA PRIVREDU I UPRAVLJANJE RAZVOJEM GRADA ZENICA I ZENIČKE RAZVOJNE AGENCIJE ZEDA

NEWSLETTER 2

Kreiranje povoljnog poslovnog ambijenta, u cilju postizanja ekonomske sigurnosti i stabilnosti, podrazumijeva konstantno ulaganje i prilagođavanje tržišnim pravilima i trendovima razvoja, a jednu od glavnih uloga u tom procesu imaju lokalne samouprave.

Zemlja koja ima uspješno kreiran poslovni ambijent stiče brojne benefite, a jedan od najvažnijih jeste privlačenje investitora, kako domaćih, tako i stranih, što je glavni cilj države i lokalne samouprave. To dalje implicira aktiviranje sektora MSP koji predstavljaju glavnog generatora ekonomskog razvoja jedne zemlje. Povoljan poslovni ambijent implicira povećanje zaposlenosti i zadovoljne građane.

Ekonomski razvoj neostvariv je bez inovacija i poduzetništva. Kako su preduzeća u privatnom vlasništvu jedan od glavnih pokretača privrede, otvaranjem radnih mjesta, te rastom proizvodnje i potrošnje, može se reći da inovacije preko poduzetništva pokreću nacionalnu privredu.

Grad Zenica kontinuirano radi na unapređenju ambijenta, kako za privrednike, građane tako i za domaće, te strane investitore. U nastavku predstavljamo neke od aktivnosti provedene u prvom kvartalu 2019. godine.

ZENIČKI PRIVREDNICI UČESTVUJU U KREIRANJU MJERA ZA UNAPREĐENJE POSLOVNOG AMBIJENTA

U cilju pružanja podrške privatnim preduzećima i preduzetnicima, Grad Zenica je u budžetu za 2019. godinu osigurao sredstva u iznosu od 300.000 KM. Kako bi se navedeni iznos iskoristio na optimalan način, u prostorijama Agencije ZEDA održan je radno-konsultativni sastanak kojim su prisustvovali predstavnici Gradske uprave, Agencije ZEDA, Udruženja poslodavaca Zenica i Udruženja poslodavaca Grada Zenica.

Prijedlog Programa kreiran je u saradnji sa privrednicima, koji je usvojen na 34. sjednici Gradskog vijeća koja je održana 05. marta 2019. godine. Javni poziv je objavljen 12. marta 2019. godine na web stranici Grada Zenica, te u dnevnom listu, na koji su se prijavila 71 MSP i 33 start up-a. Od toga su sredstva odobrena za 24 start up-a, a 9 ih je odbijeno. Od ukupno 49 koliko ih je zadovoljilo kriterije, 35 MSP je koristilo sredstva za opremu, 6 MSP

za zapošljavanje, a 13 MSP je odbijeno. Bitno je napomenuti da je 6 MSP koristilo prioritarnu oblast koja se odnosi na žensko poduzetništvo, a 1 MSP je dobio sredstva za razvoj preduzetništva mladih. Finalni rezultati će biti objavljeni nakon isteka žalbenog roka.

Sastanak sa privrednicima – prijedlozi za podsticaje

Služba za privredu i upravljanje razvojem u 2019. godini je poljoprivrednim proizvođačima predstavila planirani iznos

sredstava za poticaj poljoprivrednoj proizvodnji, kao i oblasti za koje se predviđaju podsticaji u ukupnom iznosu od 650.000 KM. Tokom sastanka razmotreni su prijedlozi poljoprivrednih proizvođača koji su se uglavnom odnosili na kriterije za dodjelu podsticaja u oblasti proizvodnje mlijeka, obnove stada u ovčarstvu i kozarstvu, te pčelarstvu. Također, učesnici sastanka su se osvrnuli na visinu sredstava planiranih za podsticaj jagodičastog voća.

ODRŽANA PREZENTACIJA PROJEKTA “URBANE POLJOPRIVREDE”

U velikoj sali Grada Zenica održana je prezentacija projekta “Urbane poljoprivrede” koji u BiH provodi Turska razvojna agencija (TIKA).

Projekat podrazumijeva pomoć za domaćinstva koja žive u stambenim zgradama, a namijenjen je prije svega penzionerima, nezaposlenim, invalidima, osobama sa posebnim potrebama i sličnim kategorijama. Projekat “Urbane poljoprivrede” omogućava dodjelu vertikalnih sistema za uzgoj lisnatog i plodovitog povrća na balkonima. Za učešće u Projektu prijavilo se 30 kandidata, a aktivnosti projekta su implementirane u Sarajevu i Mostaru, dok je realizacija aktivnosti ovog Projekta planirana u mjesecu junu 2019. godine u Zenici.

UZGOJ ZELENE PAPRIKE - PRILIKA ZA ZENIČKE POLJOPRIVREDNIKE

U organizaciji preduzeća “Carl Kuehne” d.o.o. Poslovna jedinica Kozarska Dubica, održana je prezentacija za poljoprivredne proizvođače sa područja grada Zenice o uzgoju zelenih feferona.

U uvodnom dijelu predstavljena je firma “Carl Kuehne” koja je sestrinska firma istoimenog njemačkog koncerna sa četiri tvornice u Njemačkoj i oko 1500 uposlenih u poljoprivrednoj proizvodnji, kao i ciljevi Poslovne jedinice za 2019. godinu. Također, zainteresovanim poljoprivrednicima predstavljen je program uzgoja zelenih feferona i dosadašnja iskustva u proizvodnji. Preporučena površina za proizvodnju zelenih feferona je 1000 m² uz mogućnost povećanja površine do dva ili tri dunuma i novčano učešće poljoprivrednika.

Mogući prinosi po dunumu iznose do pet tona. Otkupna cijena je 0,90 KM po kilogramu, a mogući prihod od 2.600 - 3.350 KM po dulumu.

ZENICA POSTAJE NAJPOŽELJNIJA DESTINACIJA ZA INVESTITORE

Prema podacima kojima raspolaže Služba za privredu i upravljanje razvojem Grada Zenica, u proteklih godinu i po dana, tačnije od polovine 2017, pa do sredine 2019. godine, u Zenici je otvoreno oko 2.600 novih radnih mjesta, a u proteklih 12,5 mjeseci registrovano je 77 novih privrednih subjekata.

“Cilj nam je Zenicu učiniti najpoželjnijom destinacijom u BiH za investicije. Svi uslovi da budemo privredni centar BiH postoje. Imamo kvalitetne ljudske resurse, radnu snagu, idealan geografski položaj i u protekle dvije godine poduzele smo desetine mjera s ciljem da domaći i strani investitori upravo u Zenici otvaraju nova radna mjesta”, rekao je Fuad Kasumović, Gradonačelnik Zenice.

Predstavljajući rezultate rada Gradske uprave na poboljšanje stanja privrede u našem

gradu, Gradonačelnik Kasumović je rekao da naponi u oživljavanju Poslovne zone Zenica 1 daju rezultate i da će zahvaljujući novim infrastrukturnim zahvatima na ovoj lokaciji uskoro biti otvoren veći broj novih preduzeća.

“U protekle dvije godine izdvajanja za poljoprivredu su povećana za 203 posto, a za privredu 150 posto. U 2019. godini je opredjeljeno milion

KM za infrastrukturu u Poslovnoj zoni Zenica 1, od čega je čak 400.000 grant sredstava. Za podsticaje je planirano 300.000 KM, a za subvencioniranje kamata za investicije 100.000 KM. Rezultati su dobri ali mogu biti još bolji i dajemo sve od sebe da svaki dan budu bolji”, rekla je Amra Mehmedić, Pomoćnica Gradonačelnika za privredu i upravljanje razvojem.

POSLOVNA ZONA ZENICA 1

SANACIJA JAVNE RASVJETE POSLOVNE ZONE ZENICA 1

Projektom „Sanacija javne rasvjete u Poslovnoj zoni Zenica 1“, čija je implementacija počela u novembru 2018. godine, obuhvaćena je zamjena postojećih natrijumovih rasvjetnih tijela visokoefikasnim LED svjetiljkama manje snage.

Također, urađena je zamjena postojećih stubnih uporišta i kablovskih instalacija, sanacija postojećih šahtova javne rasvjete. Prilikom odabira rasvjetnih tijela vodilo se računa da se zadovolje svjetlo – tehnički kao i estetski zahtjevi. Radove vrši „Tranzit - elektro“ d.o.o. Zenica kao najpovoljniji ponuđač na tenderu koji je raspisao Grad Zenica. Rekonstrukcija postojećih rasvjetnih tijela je okončana, dok je ugradnja novih rasvjetnih stubova i rasvjetnih tijela na saobraćajnicama 7, 7a i 7b u toku.

UVOĐENJE VIDEONADZORA U POSLOVNU ZONU ZENICA 1

U posljednje dvije godine provedene su brojne aktivnosti na poboljšanju poslovnog ambijenta kako u gradu Zenici tako i u Poslovnoj zoni Zenica 1 u kojoj su između ostalog realizovane aktivnosti na čišćenju i prodaji parcela, sanaciji i rekonstrukciji vodovodne i kanalizacione mreže, te osiguranju postavljanjem videonadzora kojim se stavilo pod kontrolu nelegalno korištenje parcela, nelegalan dovoz smeća i slično.

Radovi su počeli u januaru 2019. godine, a okončani u mjesecu maju 2019. godine.

BFC RECERTIFIKACIJA

Predstavnici Gradske uprave Zenica prisustvovali su dvodnevnoj edukaciji 24 i 25.04.2019. godine u Sarajevu toku procesa certifikacije i rokova vezanim za BFC recertifikaciju. Na edukaciji je razgovarano o izmjenama kriterija i potkriterija samog toga recertifikacije, kojem Grad Zenica planira pristupiti u septembru 2019. godine. Predstavnici službe za Privredu i upravljanje razvojem vrijedno pripremaju potrebnu dokumentaciju i sve pripreme radnje sa kojim će pristupiti recertifikaciji.

GRAD ZENICA KAO APLIKANT NA PROJEKTIMA FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA ZA 2019. GODINU

Fondu za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine raspisao je Javni konkurs za dodjelu sredstava za realizaciju programa, projekata i sličnih aktivnosti izpodručja zaštite okoliša za 2019. godinu. Ukupni iznos sredstava koji Fond dodjeljuje po ovom konkursu je 9.992.000,00 KM. Grad Zenica je aplicirao sa 8 projekata na 8 LOT-ova.

POTPISAN UGOVOR ZA IZGRADNJU SAOBRAĆAJNICA 7, 7A I 7B SA PRIPADAJUĆOM INFRASTRUKTUROM U POSLOVNOJ ZONI ZENICA 1

Dana 19. aprila 2019. godine Grad Zenica i konzorcij „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica i „Almy-transport“ d.o.o. Zenica su potpisali Ugovor o izvođenju radova na izgradnji saobraćajnica 7,7a i 7b sa pripadajućom komunalnom infrastrukturom.

Ove aktivnosti označavaju početak implementacije projekta „Unapređenje infrastrukture u Poslovnoj zoni Zenica 1“ za koji je Grad Zenica dobio sredstva u okviru Javnog konkursa za jedinice lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH) koji je raspisalo Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta.

Ovaj Projekat koji Grad Zenica finansira sredstvima u iznosu 370.053,20 KM, a 250.000,00 KM su grant sredstva Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, je usmjeren na podršku razvoju MSP kroz unapređenje infrastrukture na principu poboljšanja pristupa, kapaciteta, kvaliteta i atraktivnosti poslovnih zona u gradu Zenica.

PRODAJA GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA U POSLOVNOJ ZONI ZENICA 1

Na 35. Sjednici Gradskog vijeća, održanoj 24. aprila 2019. godine, usvojena je Odluka o prodaji građevinskog zemljišta u Poslovnoj zoni Zenica 1. Naime, pod uslovima i načinom donešenim u samoj Odluci sproved će se Javni konkurs – licitacija javne prodaje ovog građevinskog zemljišta u Poslovnoj zoni, a u svrhu izgradnje poslovnih objekata. Riječ je o 17 (sedamnaest) parcela površina od 500 m² - 1100 m². Početna prodajna cijena bit će 50,00 KM/m², gdje će naknada i uređenje građevinskog zemljišta kupac plaćati u postupku izdavanja građevinske dozvole prema važećim propisima. Javno otvaranje prijave na Javni konkurs obaviti će se početkom juna. Nove parcele u Poslovnoj zoni Zenica 1, omogućit će otvaranje novih i razvoj postojećih preduzeća, te kreiranje novih radnih mjesta.

BUSINESSPOINT ZENICA UGOSTIO COMMERCE CARE I UNZE – POTPISAN MEMORANDUM O SARADNJI

Korisnik Biznis inkubatora Zenica, Commerce care, potpisao je memorandum o saradnji sa Politehničkim fakultetom Univerziteta u Zenici. Događaju su prisustvovali i predstavnici Grada Zenice i Agencije ZEDA. Memorandum je potpisan u prostorijama Centra za poduzetnike i investitore - BusinessPoint Zenica koji je rezultat učešća Agencije ZEDA u EU ProLocal programu zajedno sa partnerima-Gradom Zenicom i

Udruženjem poslodavaca Zenica. Ovo je vrlo značajan korak za razvoj Commerce care

i novoosnovanog smjera Software inženjering pri Politehničkom fakultetu.

GRAD ZENICA PODRŽAO NAJVEĆI IT DOGAĐAJ U BIH – HammerIT

Drugi HammerIT događaj u organizaciji Udruženja ZeForge održan je 23.marta 2019. Događaj je organizovan u tri sale zeničkog kina Multiplex Ekran. U šestosatnom programu posjetioci iz cijele BiH imali su priliku poslušati devet predavanja u tri kino sale. Mehdi Rashadatjou i Anur Bećirović iz Mistrala, Dino Hozić iz Klike, Osman Mehinagić iz ComTradea te brojni drugi gosti iz drugih IT kompanija u BiH nesebično su podijelili svoja saznanja i iskustva rada u IT sektoru.

ZeForge ima za cilj okupiti sve mlade programere iz Zenice i postati jedan od res-

pektabilnih IT centara u BiH uz Sarajevo, Mostar, Tuzlu i Banja Luku.

NAJMLAĐI BUDUĆI PODUZETNICI U AGENCIJI ZEDA

Dana, 27. februara i 25. marta 2019. godine, Agencija ZEDA imala je nsvakidašnje goste. Mališani Starije vrtičke grupe sa odgajateljicama, a potom i nešto stariji mališani iz produženog boravka vrtića "Abakus" Zenica posjetili su Impulsni kreativni centar Agencije ZEDA. Ovo je bio njihov prvi susret sa 3D printerom, 3D sekenerom, CNC mašinama i coworking prostorom.

Uposlenici Agencije ZEDA potrudili su se da mališani dobiju brojne informacije, nauče nove stvari o modernoj tehnologiji i provedu jedan neuobičajen dan. Brojna pitanja, znatiželjni pogledi, začuđeni izrazi lica, smijeh i dječija graja obilježili su ovu posjetu.

Studenti treće godine Mašinskog fakulteta UNZE na čelu sa prof.dr.Sabahudinom Jašarevićem, Dekanom Politehničkog fakulteta UNZE, posjetili su Laboratoriju LIND Agencije ZEDA u cilju upoznavanja studenta sa radom Laboratorije, ispitivanjima sigurnosti proizvoda, održavanjem ispitnih mašina i prateće opreme, te kalibrisanja u ovoj Laboratoriji.

Oprema, koja se koristi u LIND-u je kalibrisana od strane akreditovanih kalibracionih laboratorija, a osoblje zaposleno u Laboratoriji prošlo je neophodnu obuku i stručno usavršavanje u eminentnim

NASTAVLJA SE SARADNJA AGENCIJE ZEDA I UNIVERZITETA U ZENICI

evropskim laboratorijama u Italiji, Njemačkoj i Hrvatskoj. ZEDA i u 2019. godini nastavlja saradnju s Univerzitetom u Zenici, a ova posjeta je odlična

prilika da se studenti upoznaju s radom prve i za sada jedine laboratorije u cijeloj Bosni i Hercegovini koja ispunjava zahtjeve standarda BAS EN

ISO/IEC 17025:2006 za mehanička ispitivanja namještaja i dječijih igrališta. LIND je otvorena za saradnju i studenti su uvijek dobrodošli.

DRUŽENJE ZENIČKIH PRIVREDNIKA

U petak, 22. marta 2019. godine upriličeno je neformalno druženje zeničkih privrednika koje je organizovao Grad Zenica, Agencija ZEDA i preduzeće FEDI d.o.o. Zenica koje je bilo domaćin i jedan od inicijatora ovog okupljanja. Fedi je zeničke privrednike ugostilo u novoizgrađenom objektu u Poslovnoj zoni Zenica 1 koji su obišli

proizvodni i izložbeni dio ovog preduzeća. Ovom prilikom privrednicima su se obratili predstavnici Grada Zenice, Agencije ZEDA i preduzeća FEDI d.o.o. koji su istakli da je ovo vrlo značajan korak kojim se želi podstaći druženje, upoznavanje, saradnja i međusobno partnerstvo zeničkih privrednika.

PRIVREDNICI MAKSIMALNO ISKORISTILI SUBVENCije GRADA ZENICA PO OSNOVU UGOVORA SA BBI BANKOM

Nakon što je prošle godine, Grad Zenica u saradnji s BBI bankom obezbijedio sredstva za pravna i fizička lica sa pod-

ručja Zenice za subvencioniranje dijela kamate za privredne subjekte, ista praksa se nastavila i u 2019. godini.

Naime, u aprilu 2019. godine raspisan je Javni poziv poslovnim bankama za plasman kreditne linije uz subvencionisanje dijela kamatne stope za privredne subjekte koji posluju na području grada Zenice. U toku je realizacija procedure, za odabir partnerske banke kojom će se osigurati subvencionirana kreditna linija za privrednesubjekte sa područja grada Zenice. U budžetu Grada Zenice za 2019. godinu, pri Službi za privredu i upravljanje razvojem, za provođenje ove kreditne linije su osigurana sredstva u iznosu 100.000,00 KM.

PRIMOPREDAJA DONACIJE ZA KORISNIKE U OBLASTI POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE ODABRANE U SKLOPU PROGRAMA ZA OPORAVAK OD POPLAVA - STAMBENO ZBRINJAVANJE

U sklopu Programa za oporavak od poplava - stambeno zbrinjavanje, komponenta ekonomsko osnaživanje, u aprilu 2019. godine u Zenici je upriličena primopredaja jednog motokultivatora i popratne opreme za tri korisnika plastenika. Od ukupno 40 korisnika Programa sa područja grada Zenica, 10 domaćinstava dobilo je podršku u oblasti ekonomskog osnaživanja. Isporuca košnica s rojevima

pčela, pčelarskom opremom i uputstvima za pčelarstvo, kao i realizacija modela podrške za zapošljavanje predviđena je u narednom periodu.

Program, započet u septembru 2017. godine, ima za cilj da stambeno zbrine i ekonomski osnaži najugroženije porodice čiji su domovi oštećeni ili uništeni u poplavama i klizištima. Vrijednost Programa je 15 miliona EURA, a finansira ga Evropska unija u saradnji sa

Vladom Federacije Bosne i Hercegovine, Vladom Republike Srpske, UNDP u BiH i lokalnim vlastima. Program implementira UNDP u BiH zajedno sa Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM), Arbeiter-Samariter-Bund (ASB), Hilfswerk International (HWI) i partnerskim opštinama i gradovima. Osim u Zenici, Program se implementira u 43 lokalne zajednice u BiH.

ODRŽANI SEKTORSKI SASTANCI U SKLOPU AKCIONOG PLANA ZELENI GRADOVI

Green Cities Action Plan tim predvođen PwC-om posjetio je Grad Zenicu kako bi održao sektorske sastanke sa ključnim sudionicima u okviru faze projekta pod nazivom "sužavanje izbora" koji će direktno dovesti do izrade samog GCAP-a. Svrha sektorskih sastanaka je da omoguće GCAP timu da postigne sporazum sa Gradom Zenicom o glavnim prioritetnim akcijama za GCAP, te da prikupi informacije potrebne za iznošenje sumarnog modeliranja i analize svake akcije ili da identificira na koji način će se popuniti praznine u informacijama.

ZEDA NA TRODNEVNOM SASTANKU PROJEKTA FORESDA U SOFIJI/KONFERENCIJA KLASTERA, RADIONICE, STUDIJSKA POSJETA SAJMU NAMJEŠTAJA

Trodnevni sastanak za partnere projekta FORESDA – "Podrška inovacijama i konkurentnosti međusektorskih lanaca vrijednosti baziranih na šumarstvu i drvoprerađivačkim industrijama u regiji Dunav" održan je 26., 27. i 28. marta 2019. godine u Sofiji/Bugarska. Učešće na ovom, devetom po redu sastanku uzela je i Agencija ZEDA kao jedan od partnera FORESDA projekta čija je implementacija počela u januaru 2017. godine.

Domaćin događaja bio je BULGARIAN FURNITURE CLUSTER iz Sofije koji je 27. marta 2019. godine organizovao studijsku posjetu sajmu namještaja u Sofiji (Technomebel and World of Furniture).

ZEDA UČESNIK 5. ENERGETSKOG SAMITA U NEUMU

Dana 16. aprila 2019. godine počeo je 5. Energetski samit u Neumu koji je ugostio više od 650 učesnika i donosi odluku u reformi energetskog sektora u našoj zemlji.

Predstavnici Agencije ZEDA su uzeli učešće na ovom događaju na kojem su između ostalog predstavili i projekat GreenCap kroz direktnu komunikaciju sa učesnicima o temama vezanim za energetsku efikasnost, obnovljive izvore energije, razmjenu ideja i dosadašnjih iskustava.

Više informacija o projektu GreenCap <https://interreg-med.eu>

ZAJEDNIČKI GODIŠNJI SASTANAK ODBORA I RADIONICE ZA PREDSTAVNIKE GRADOVA U PROJEKTU U OKVIRU PROGIREG PROJEKTA

Predstavnici Grada Zenice i Agencije ZEDA prisustvovali su godišnjem sastanku Odbora gradova i radionicama za predstavnike gradova u okviru proGireg projekta koji se održao u Cluju, Rumunija, od 15. do 17. maja 2019. godine. Radionice su imale za cilj stimulisati i planiranje razmjene znanja između gradova

kako bi se ojačala replikacija i provodivost samih rezultata projekta.

Cilj projekta je produktivna

zeleni infrastruktura za postindustrijsku urbanu regeneraciju odnosno definisanje kriterija za održivi urbani razvoj uz implementaciju zelenih i pametnih tehnologija, putem popisa aktivnosti za provedbu na terenu koje su u skladu sa Strategijom razvoja Grada, te s načelima primjene rješenja temeljenih na prirodi - Natural Based Solutions.

ODRŽANA EDUKACIJA IZ OBLASTI PLASTENIČKE PROIZVODNJE

U velikoj sali Grada Zenica održana je edukacija iz oblasti plateničke proizvodnje. Zainteresovani poljoprivredni proizvođači su imali priliku saznati informacije o uslovima i načinu organske, integralne i proizvodnje povrća u zaštićenom području i na otvorenom polju. Istaknuto je da su najbolji objekti zaštićenog prostora za proizvodnju povrća staklenici i platenici. Kada je u pitanju značaj plateničke proizvodnje naglašeno je da je to najintenzivnija proizvodnja u poljoprivredi.

ODRŽANA RADIONICA O "ZELENIM JAVNIM NABAVKAMA"

U sklopu projekta "Mala i srednja preduzeća ekološke izazove pretvaraju u ekonomske prilike", kojeg zajedno realizuju Grad Prijedor, Grad Zenica i Općina Gračanica", u velikoj sali Grada Zenica održana je radionica na temu provođenja postupaka javnih nabavki. Radionici su prisustvovali direktori javnih preduzeća i ustanova čiji je osnivač Grad Zenica, predstavnici Gradske uprave i Gradskog pravobranilaštva, te Agencije ZEDA. Projekat kofinansira Evropska unija u okviru zajedničkog programa Evropske unije i Vlade Njemačke za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj, EU ProLocal.

ZEDA U LABORATORIJU LIND ODRŽALA SEMINAR ZA MSP I OBRAZOVNE INSTITUCIJE-STANDARDE I METODE ISPITIVANJA

Agencija ZEDA je zajedno sa preduzećem PROGRAD HOLZ d.o.o. Žepče od 01. februara 2018 do 28. februara 2019. godine bila partner u projektu „Razvoj inovativnog procesa edukacije i umrežavanja u

oblasti drvoprerađiva u Srednjoj Bosni“. Ovaj projekat implementirao je Mašinski fakultet UNZE. Radilo se o projektu vrijednosti 190,688,66 KM koji je kofinansirala Evropska unija u okviru zajedničkog programa Evropske unije i Vlade Njemačke za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj, EU ProLocal. U okviru realizacije ovog Projekta, ZEDA je održala seminar za preduzeća i institucije koja se bave proizvodnjom i prodajom namještaja i građevinske stolarije. Također, na seminaru su prisustvovali i predstavnici Mašinskog fakulteta UNZE koji implementira ovaj projekat, te studenti Mašinskog i Politehničkog fakulteta UNZE.

JAČANJE KAPACITETA MSP KROZ POSLOVNU EDUKACIJU – BROJNI PRIVREDNICI UČESTVOVALI NA EDUKACIJI IZ OBLASTI PODUZETNIŠTVA

Dana, 12. februara 2019. u prostorijama Agencije ZEDA održana je edukacija za postojeća i novoosnovana preduzeća registrovana na teritoriji grada Zenice. Edukacija je obuhvatala teme:

- Naplata potraživanja i
  - Poslovno komuniciranje
- Edukacija je bila besplatna i realizovala se u saradnji sa Sveučilištem/Univerzitetom „Vitez“ u sklopu projekta „Jačanje kapaciteta malih i srednjih poduzeća kroz poslovnu edukaciju“ koje provodi Sveučilište/Univerzitet „Vitez“. Više od 20 predstavnika preduzeća učestvovalo je na ovoj edukaciji, a Agencija ZEDA će i u budućnosti nastaviti organizovati slične događaje iz različitih oblasti.

KORIŠTENJE GOOGLE ALATA U FUNKCIJI UNAPRJEĐENJA POSLOVNIH AKTIVNOSTI

Krajem februara i početkom marta tekuće godine, Agencija ZEDA je

organizovala besplatne radionice iz oblasti korištenja Google alata za poslovanje. Radionice su obuhvatala sljedeće teme:

Prva radionica - Gmail, DGrive, Hangout,
 Druga radionica - Gsheets,
 Treća radionica - GDocs, GSlides, GForms, Gcalendar
 MSP i u budućnosti mogu očekivati slične radionice, edukacije, prezentacije i seminare koje će organizovati Agencija ZEDA u cilju jačanja kapaciteta i povećanja konkurentnosti.

EDUKACIJA U OKVIRU PODSTICAJA ZA "MOJ PRVI BIZNIS U GRADU ZENICA – START UP"

Grad Zenica je 12. marta 2019. godine objavio Javni poziv za dodjelu bespovratnih podsticajnih sredstava iz Programa mjera za unapređenje privrede za 2019. godinu na području grada Zenice s ciljem unapređenja samozapošljavanja (pokretanje start up firmi), zapošljavanja, poboljšanja općih uslova za razvoj i konkurentnost obrta, malih i srednjih preduzeća, te unapređenja ženskog preduzetništva i preduzetništva mladih.

U okviru ovog Javnog poziva jedna od mjera koje će se realizovati jeste Podsticaj za "Moj prvi biznis u Gradu Zenica – START UP".

Cilj edukacije je bio da učesnici kvalitetnije popune formu biznis plana koja je obavezni i sastavni dio njihove aplikacije na ovaj Javni poziv.

CIKLUS KREATIVNIH RADIONICA U OKVIRU PROJEKTA „BUDI KREATIVAN I TI!“

U okviru implementacije projekta „Budi kreativan i ti!“ Agencija ZEDA u saradnji s preduzećem Fedi d.o.o. Zenica, u aprilu je realizovala ciklus od osam kreativnih radionica koje su izazvale veliki interes. Sve radionice bile su besplat-

ne i za učešće je bila potrebna samo prijava. Ovaj Projekat je finansirala Agencija ZEDA, a sponzor za repromaterijal bio je Fedi d.o.o. Zenica.

Realizovane su sljedeće radionice: „Modeliranje balona“, „Oslikaj svoju majicu“, „Pletenje i heklanje“, „Slikanje jednim potezom“, „Ilustracija priče/bajke“, „Pravljenje nakita od poludragog kamenja i kristala“, „Dekupaž za početnike“ i „Fotoradionica“.

Ovaj pilot projekat bio je javno-privatno partnerstvo – saradnja Agencije ZEDA koja je snosila troškove edukatora i

obezbijedila tehničke uslove i preduzeća FEDI d.o.o. koje je smješteno u Poslovnoj zoni Zenica 1 i koje je sponzoriralo repromaterijal.

AGENCIJA ZEDA USPJEŠNO REALIZOVALA KURS AUTOCAD-a U OKVIRU PROJEKTA FORESDA

Agencija ZEDA je u periodu od 05. marta do 05. aprila 2019. godine organizovala kurs iz AutoCAD-a koji je polaznicima omogućio da nauče tehnike računarskog crtanja, te da budu sposobni samostalno konstruisati i nacrtati crteže

srednje složenosti slijedeći pravila tehničkog crtanja.

Važno je napomenuti da je ovaj kurs dio aktivnosti međunarodnog projekta FORESDA koji implementira Agencija ZEDA zajedno sa 12 partnera i 7 pridruženih strateških partnera na području 9 podunavskih zemalja partnera: Austrija, Bosna i Hercegovina (ZEDA i PREDa), Bugarska, Mađarska, Njemačka, Rumunija, Slovenija, Srbija i Hrvatska. Implementacija Projekta je počela u januaru tekuće godine, a planirano trajanje Projekta je 30 mjeseci odnosno do 30. juna 2019. godine.

ZENIČKI PRIVREDNICI NA MEĐUNARODNOM SAJMU U MINHENU – IHM – INTERNATIONALE HANDWERKSMESSE MUNICH

U periodu od 11. do 15. marta 2019. godine, Agencija ZEDA u koorganizaciji sa EEN partnerom iz Njemačke – Obrtničkom komorom za München i Gornju Bavarsku (HANDWERKSKAMMER FÜR MÜNCHEN UND OBERBAYERN –MÜNCHEN), uz podršku Grada Zenice i u saradnji sa Udruženjem poslodavaca Zenica, a u okviru realizacije aktivnosti projekta BITNET/EEN/ COSME, organizovala je posjetu zeničkih privrednika Sajmu male privrede i zanatstva u Minhenu – IHM (INTERNATIONALE HANDWERKSMESSE MUNICH), Minhen, Njemačka.

Na Sajmu je učestvovalo više od 1.000 izlagača, Internationale Handwerksmesse (IHM) kao i više od 60 obrta, prikazujući najnovije trendove i inovacije.

Više od 30 zeničkih preduzeća je ovom prilikom posjetilo Sajam, te bilo u prilici da dogovori partnerstvo i buduću saradnju.

KONTINUIRAN RAZVOJ LOKALNE ZAJEDNICE

Grad Zenica kontinuirano radi na stvaranju uslova za bolju poslovnu konkurentnost, na razvoju MSP, korištenju potencijala koje nude programi i fondovi stranih donatora za podršku preduzetništvu i uvođenju inovativnih rješenja u procesu razvoja MSP te kreiranju povoljnog poslovnog ambijenta.

Grad kreira uslove, mogućnosti i olakšice za potpuno i adekvatno uključivanje MSP i drugih društvenih slojeva u lokalnoj zajednici u formalne ekonomske tokove, što će, kroz integralni razvoj lokalnih resursa i mogućnosti i kroz koncentrisane napore lokalnih učesnika, unaprijediti održivi privredni razvoj zajednice. Podsticanje razvoja MSP doprinosi rastu društvenog bruto proizvoda i stvaranju novih radnih mjesta.

Grad stvara okruženje koje će podsticajno utjecati na osnivanje novih i razvoj postojećih MSP.

Stvaranje poželjnog okruženja znači, da Grad za razvoj MSP mora biti aktivni učesnik u obezbjeđivanju dugoročnog potencijala za privredu i razvoj sa naglaskom na strateškim pravcima iz Strategije razvoja grada Zenice, uspostavljajući interaktivni odnos sa ključnim lokalnim akterima.

Kroz kreiranje i ostvarenje projekata koji mogu pomoći rastu efikasnosti malih i srednjih preduzeća, konkurenciji na domaćem i stranom tržištu, kao i podizanju svijesti, promociji i iniciranju različitih sredstava za poslovnu saradnju i povezivanje MSP sektora sa sličnim, u drugim regionima BiH i okruženja, sa velikim kompanijama i stranim partnerima Grad doprinosi razvoju kapaciteta za dugoročan i održiv razvoj privrede.

U proteklom periodu, stvoreni su povoljni uslovi za privlačenje investitora kako domaćih tako i stranih. Grad Zenica je spreman u svakom trenutku na saradnju i podršku investitorima kao i svima onima koji su zainteresovani za ulaganja u privredu. U prvom kvartalu tekuće godine, realizovane su brojne aktivnosti koje povrđuju naprijed navedeno, a Grad će u saradnji sa partnerima i u budućnosti nastaviti sa sličnim aktivnostima koje doprinose razvoju privrede i lokalne zajednice.

IZDAVAČ: Grad Zenica; **PRIPREMA PUBLIKACIJE:** Služba za privredu i upravljanje razvojem i Zenička razvojna agencija ZEDA; **AUTORI TEKSTOVA:** Armin Mujkić, Maida Mujanović, Ajna Dedić, Maša Škrbić; **FOTOGRAFIJE:** Mirza Subašić; **DTP:** Emir Čaplja; **ŠTAMPA:** MeligrafPrint Zenica